

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stanec za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5 60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Nekoliko pripomenj k shodu zaupnikov narodno-napredne stranke.

I.

Kdor se zanima za javno življenje posameznih narodov in držav ter opazuje veliko socialno gibanje v zadnjih letih, je gotovo prišel do prepričanja, da mora vsaka politična stranka sedanjosti imeti v svojem programu tudi natanko načrtan gospodarski program, če hoče razširjati svoj delokrog med vedno širše slojeve naroda in ga ne omejiti le na nekoliko vernih pristašev. Tudi narodnost brez gospodarske podlage nima večinoma v sedanjosti zlasti v narodno celotnih deželah one privlačne sile, ki bi potegnile naše večje skupine posameznih narodov, in katoliška cerkev je že davno spoznala, da je treba verskim dogmam pridejati nekoliko modernih narodno-gospodarskih načel, da obdrži v svoji oblasti kolikor možno veliko vernih ovčic.

Tudi klic po splošni in enaki volilni pravici sloni večinoma na gospodarski podlagi, čeravno je uprav v naši državi splošna in enaka volilna pravica bolj nego kje drugod in mogoče v prvi vrsti velikega narodnega pomena. Ta narodni pomen razširjene volilne pravice bo tudi v državnem zboru gotovo najbolj ločil želje posameznih političnih strank, saj se že sedaj v vseh listih bere, kako se računa in premišlja, da bi nobena stranka iz novega volilnega boja ne prišla oslABLJENA ter da bi posebno še Nemci, če ne pomnožili, vsaj ohranili vse svoje mandate.

Le pri nas se dozdeva, da se ne zavedamo dosti velikega dogodka, ki nas doleti s promulgiranjem postave o splošni in enaki volilni pravici. Pridonji sestanek zaupnikov narodno-napredne stranke se bo pač v prvi vrsti moral pečati s tem, kako konečno stališče zavzame stranka nasproti temu vprašanju.

Po našem mnenju se prepričati splošna volilna pravica sploh ne da in za nas napredne Slovence je sedaj le važno to, da nam razširjena volilna pravica ne škoduje v narodnem oziru in tudi ne zapre poti napredni ideji.

Zaupniki napredne stranke čaka velika naloga, da natančno označijo legalno voljenim zastopnikom stranke v zbornicah, kako

stališče zavzema večina stranke glede posameznih sistemov splošne volilne pravice ter glede drugih točk, ki jih je ministrski predsednik označil kot premenljive. Ali naj mesta volijo skupno s kmetskimi občinami, koliko časa mora kdo bivati v občini, da ima volilno pravico, kak pomen ima davčna moč za število mandatov, posebno pa, kako se razdele volilni okraji v deželah, v katerih bivajo Slovenci, to so točke, h katerim bi morala po našem mnenju stranka po svojih zaupnikih zavzeti takoj povsem določeno stališče. Vrhovno načelo bi moralo biti, da jugoslovanske dežele ne izgube z volilno presnovo nobenega mandata, da se število poslancev v nobeni deželi, oziroma v okrajih, kjer bivajo Slovenci, ne sme zmanjšati.

Stranka bi se morala tudi izreči o tem, ali ne kaže zahtevati volilnega katastra po zgledu moravskih Nemcev za Štajarsko, Koroško in Primorsko.

Kot napredna stranka pa mora tudi gledati, da v prvi vrsti na Kranjskem in na Goriskem ne izgubi vsled volilne geometrije, ki bi bila prikrojena klerikalnim željam svojih dosedanjih mandatov. Ker vladni načrt ne bo splošno zahteval, da volijo mesta z deželo skupaj, temveč se bo oziral na posamezne dežele ter okraje, morajo naši poslanci napeti vse sile, da slovenska mesta ohranijo svoji stranki in bi zaupniki v tem pogledu natančno morali formulirati svoje zahteve.

Kam plovemo?! — Na razpotju.

Požrešni Nemci nam hočejo na vsak način zlesti za vrat in nas daviti toliko časa, dokler ne damo zadnjega glasu od sebe. Z vsilo nas pritiskajo ob zid in nas hočejo napraviti onemogle, potem pa nas oropati rodne nam zemlje.

Kako sistematično delajo Germani na Jesenicah za nemški značaj ondotnega kraja, o tem že čivkajo vrabci na strehah. Polastiti se hočejo občinskega denarja, s katerim bi radi polnili svoje lačne nemčurske goltance in podpirali svojo nemško šolo na Savi. Tudi faro bi radi prenesli z Jesenic na Savo, samo da bi dosegli svoj namen in pripomogli nemštvu v tem kraju do veljave.

Pa izmislili so si še več. Imeti hočejo za Savo svoj krajni šolski svet. Dasi-ravno ne najdemo v celi Avstriji menda nikjer kake občine, ki bi imela kar dva krajna šolska sveta. In naša slavna vlada gre tem nemškim privandrancem krepko na roko. Podpira jih na vse kriplje. Zaman so vse opravičene prošnje Slovencev-domačinov, na katere se navadno ne odgovarja ali pa se jih pusti ležati med zaprašenimi akti. Če pa misliš, da ti bodo, ker si Slovenec, kaj ustregli, se grozno motiš.

Nemci imajo na Savi svojo nemško šolo, za katero pa so morali odtrgati nekaj otrok z Jesenic, nekaj pa iz Senožet, ki so vsolana v koroškobelsko šolsko občino, da jim sploh ne stoji prazna. Danes, hvala Bogu, še ne eksistira posebno županstvo za Savo, temveč se imenuje jeseniška občina. Pa Nemci po vsej sili zahtevajo zase poseben krajni šolski svet. Kako pridemo vendar do tega, da se hoče krajni šolski svet trgati? To je mogoče le pri nas na Kranjskem, kjer naša vlada, vprežena v nemški jarem, deli venomer bonbone in bonbončke našim Nemcem.

In pred Božičem je povabilo okrajno glavarstvo v Radovljici občinska odbora na Jesenicah in Koroški Beli, da se snideta k skupni seji in volita napominani krajni šolski svet za Savo. Koroškobelanski občinski odbor s svojim županom g. Potočnikom na čelu se je polnoštevilno zbral v Kiinarjevi gostilni na Jesenicah. Prišli so tudi: oba Lukmana, Vilfan, Frisch in Zavelcina — nemškutarski reprezentanti občinskega odbora na Jesenicah. Narodnih slovenskih odbornikov ni bilo k seji, razen gg. Guština in Schreya, kateri poslednji je v njih imenu podal primerno izjavo. Župan koroškobelski Potočnik je nato protestiral proti vsaki volitvi v oni krajošolski odbor savski, dokler vsa zadeva ne bo rešena pri zadnji instanci. Odgovarja mu okr. glavar, češ, da je zadeva že pravomočna, in se jezi nad kmeti, ki nočejo voliti novega odbora. Ves razburjen vstane na to g. Hkavec iz Javornika in pouči okr. glavarja, da ne sme vpiti nad občinskimi odborniki. Lukmanu se je zelo mudilo domov, zato je drezal glavarja, da naj odredi volitev. In volilo je pet reprezentantov savskega nemštva novi krajni šolski svet, obstoječ iz nekega Smrekarja, Pretnarja in Verwegerja. Vprašamo pa sedaj okrajnega glavarja, kako je mogel odrediti volitev, ko je vendar videl, da občinski odbor jeseniški ni sklepčen. Ali je to postavno? Ali

res ni tukaj več živega krsta med Slovenci, ki bi se uprl takemu nepostavnemu postopanju od strani vlade.

Slovenci, stojte na straži! Položaj je resen in mi moramo biti pozorni, previdni in dalekovidni. Ne dajmo se slepiti od nikogar, pač pa neustrašno naprej! V kratkem se bo bil odločilen boj, v katerem ali zmagamo, ali pa pademo. Zatoraj pripravljajmo se vestno in marljivo na bližajočo se bitko, kajti zmagati moramo. Ne sramotimo samega sebe, zakaj

kdor zaničuje se sam,
podlaga je tujčevi peti.

Dopisi.

Vrbnje pri Radovljici. Ako se v neki občini razdeli gozd, senožet ali kaka taka stvar, da je v korist dotičniku, ki jo dobi, sprejme se in razdeli po davkih, akoravno bi manjši posestnik bolj potreboval ravno tako parcelo kot večji. Ali strmite nad klerikalnim gospodarstvom občine Mošnje! Pod to občino spada vas Vrbnje, razdelili so pot od Dobrave do Vrbenj, dolgo 1100 metrov in od Vrbenj do Nove vasi v dolgosti 667 metrov. Proračunjeno po davkih bi prišlo na kilometer po 3 metre, 84 centimetrov in 8 milimetrov. V veliki večini smo bili Vrbnjani, da se razdeli po davkih; ali kako nam je razdelila slavna občina Mošnje cesto, naj vam navedemo samo par slučajev. Hiš. št. 11 z davki 88-83 K ima ceste v najlepši legi 92 metrov in zraven pripadajoča hiš. št. 15 z davki 5-06 K nima niti metra ceste za popravljanje, Hiš. št. 2 z davki 10-57 K mora v slabi legi tudi 92 metrov popravljati ceste en posestnik, torej s 93-89 K davka in drugi s 10-57 K davkom. Občinstvo, preudari si, kako more mogoče biti po procentu razdeljeno? In hiš. št. 9 ima 69-19 K, pa popravlja le 61 metrov ceste; kaj je to proti št. 13, ki plačuje 16-95 K in mora popravljati 86 metrov ceste. Sploh je vse tako krivično razdeljeno v tej stvari. Da, to je klerikalna bolezen, poglejte se v zrcalo in mislite si: ko bi mi imeli vsaj deseti del te pravičnosti v sebi, kot jo imajo macedonski Turčini, bi ne ravnali tako krivično, kot hočemo ravnati pri razdelitvi te poti (ceste). Da, vi klerikalni junaki, bi radi delali red v Turčiji, pa boste poprej doma pošteni in ne na tako podel način izkoriščali svojih bližnjih.

Iz Magdeburga na Nemškem nam pišejo, da so na ustanovnem shodu dne 26. decembra l. 1905. osnovali ondotni Slovani «Slovansko pevsko društvo», katero pomenja pravi slovanski otočič v morju germanske nasilnosti. Društvo bo zasledovalo vseslovanske, svobodomiselnne, napredne ideje ter bo služilo v razvedrilo ondotnih Slovanov. Priglašeni so okrog štirideset članov; odbor šteje devet članov. V društvu se nahaja 5 Slovencev; 20 Hrvatov; 6 Srbov; 4 Rusi; 2 Čeha; 3 lužiški Srbi; 19 Poljakov. — Društveni prostori so v Tischlerbrücke 26.

Cerkljanske novice.

— Politika v cerkvi. Božične praznike se je naš župnik trudil z vsemi štirimi na prižnici z agitacijo političnih časopisov. Napihoval se je kot žaba kraj potoka in vpil:

«Če si hočete pridobiti dobrega prijatelja za novo leto», naročite si «Lažnjivega kljukca», mislil je «Domoljuba». Če ga ne more naročiti eden, naj ga dva, trije skupno. Če hočete, da bo božični mir in blagostan v vaših hišah, pridobite si dobrega prijatelja! vse druge liste pomečite iz hiš. Kajti le, kjer bo dober prijatelj pri hiši (!?) slišal se bo angelski glas: «Slava Bogu na višavi, mir — — —» Še je temu enako klobasal, a naj zadostuje, da se spozna duševno obzorje in omejenost našega župnika, kateri je k nam prišel s hribov onstran Medvod. Ker je poln hribovskih navad in običajev, mu ne zamerimo tega klobasanja, to mu pa lahko povemo, da kljub vsemu svojemu klobasanju — in pridejo trenutki, ko hoče terorizirati — ne bo zabranil njemu nevšečnih listov v župnijo, če se prav postavi na glavo! Sila ni nikjer mila. Čim hujski bo odpor, tem večji protiodpor! Razumete?

— Tudi pri desetem opraviilu je kaplan agitiral za «Kljukca», vendar je bil toliko pameten, da je zraven omenjal še cerkvene liste.

— Protiklerikalni poslanci imajo zopet resničen dokaz, koliko je verjeti klobasanju Kreka in idrijskega Arkota, ki sta v deželni zbornici zagotavljala, da kranjska duhovščina ne spravlja politike v cerkev. Kdo bo verjel?

— Naša skrb bo, da bomo sedaj večkrat opomnili na to in ono dolžnost, gospodarstvo s cerkvenim premoženjem, da naj se briga za svoje device, da ne bodo hodile v Rim na božjo pot, pa na Kranjskem ostajale, ne ljubimkovalle se s svojimi starimi, že oženjenimi znanci i. t. d. Tudi bo lažje vpriporiti agitacijo zoper darovanja, nego nago-varjati ljudi, naj mečejo v tisto bisago, ki nima nobenega dna.

— Ljudstvo je govorilo pretečeni teden v župnišču. Oznanjeno je bilo, naj pridejo ta in ta dan gospodarji plačevati od cerkvenih sedežev. Ker je njemu dobroznana bisaga brez dna, je hotel povišati prepise in letne dnevnikle cerkvenih sedežev, sklicuje se na neko škofovo naredbo. Ali župnik je obračal, Cerkljanci so pa obrnili. Kakor hitro je povzel za besedo župnik, rekoč, da manjka denarja, čuli so se klici: «Zakaj je bilo včasih dovolj, tako da je prednik se prihranil veliko. On je vedel razločevati med mojim in tvojim». Nadaljeval je: «V cerkvi je treba še popravil». Klici: «Vso cerkev je prenovil prejšnji župnik.» Z rdečim licem reče: «E, vsega že ne, kdo je naredil obhajilno mizo? Denar je bil že pripravljen, menda 2000 gld. gotovine je zapustil prednik; koliko boste vi? Menda samo dolg? Ponižnost, ponižnost, g. župnik, je lepa čednost, ne napuh in prevzetnost». Taki in enaki klici in ugovori so se čuli. H koncu pravi še: «Popravil je še treba». Kmetje pa: «Tudi mi imamo strgane strehe, a ne moremo pomagati. S tujim denarjem se lahko gospodari i. t. d.» Dovolj popra je bilo; župnik je postal rdeč kot kuhan rak, poparjen kakor muka — — — no, kdo? Vedel ni, je li kronica okrogla ali štiriohlata, prepustil je plačevanje cerkvenim ključarjem. Nas pa veseli, da kmetsko ljudstvo noče biti popolen suženj furovske go-spode!

— Mi hočemo respektirati nasprotni, sovražni bandi z neodvisnostjo in

pogumom ter brezobzirnim nastopom. Dosedaj smo imeli še usmiljenje, odlej nikakega pardona med žegaano ali nežegnano suknjo. Nam je samo za resnico, pravico in poštenje. Vsakdo naj ve, da je pamet boljši, kakor zamel. Mi se ne upognemo niti za las. Na barabske napade bomo že vedeli reagirati.

— Rojenih je bilo pretečeno leto v cerkljanski župniji 126; umrlo pa 92 oseb.

— Pretepi. Na Brnikih je bil udarjen nek fant z litrsko steklenico po glavi; na Pšenični Polici je bilo izbito oko Jan. Kristancu. Oba delikta zasleduje sodnija.

— Pred kratkim se je v «Gorenjcu» poročalo, da je cestni odbor sklenil napraviti samoslovenske cestne napise v slovenskih barvah. S tem je storjen velik korak naprej! Toda še na nekaj bi danes opozorili.

— Na cerkljanskem poštnem pečatu beremo veliko spako «Cirklje», ki mora zbsti v oči vsakega, ki dobi iz Cerkljan pismo. Kakor čujemo, se je že enkrat prosilo, da se popravi ta napaka, ker kraja «Cirklje» menda na širnem svetu ni. Zato se obračamo do občinskega odbora, da izposluje od poštnega ravnateljstva, da preskrbi pečatnik, na katerem bo ime «Cerklje» pravilno pisano, saj je občinski odbor zato voljen, da zastopa občino na zunaj in varuje njene koristi.

— Kakor čujemo izza kulis, se ustanovi tu v kratkem podružnica slovenskega planinskega društva, katerega pomen bi moral poznati vsak Gorenjec, saj ravno planinska društva najbolj pospešujejo promet, ki do naša goratim krajem (n. pr. Švici) milijone in milijone.

— Sramota za nas je, da se pri nas večkrat zgodi, da poškoduje kaka zlobna roka markacije ali znamenja na drevesih in skalah, tako da hribolazec, kateremu pot ni znana, lahko zaide.

— Kaj je posledica tega? Dotični hribolazec ali popotnik ne bo šel več po oni poti, ne bo potrošil več niti vinarja v onem kraju, a to še ni najhujše. Koder bo hodil, vsakemu bode pripovedoval, da bivajo v naših krajih, kjer poškoduje zlobna skrita roka znamenja ob poti, nerazsodni, zlobni ljudje.

Novice iz medvodske občine.

— Volilni imeniki so razpoloženi na ogled še do 15. t. m. Župan Smovec si je dovolil precej volilnih spletk ze sestavo imenika. Izpuščeni so mnogi volilci in nekatere se je že reklamiralo.

— Tudi žilindrovska stranka je naše volilce reklamirala, in sicer celo vrsto zaradi tega, ker so v preiskavi «zaradi hudodelstva dne 30. oktobra v Sori», ko je škofov eksekutor kanonik Sušnik prišel preganjat župnika Brčeta. Tako so iz I. razreda reklamirali gospoda Jožefa Jarca in učitelja Germeka. Pa se motijo vsi pomarančarji in smovčarji, ker hudodelstva ni bilo in zato tudi ni nihče v preiskavi zaradi tega. Klerikalci pač vse poskusijo, da bi dosegli svoje namene.

— Nekateri klerikalci že kar brenče od same neumnosti. Sedaj pravijo kaplanu Brajcu: «Gospod župnik.» Pa vse nič ne pomaga. Večina sorske župnije Brajca še za

kaplana ne mara več in čim prej pojde, bolj veseli bodo tisti, ki mu ne pravijo župnik?

— Kdo bode pa župan? Sline se cede večim klerikalcem, samo preveč imajo slame v glavi. Žlobudra - Kokalj, «falirani žnidarček» iz Rakovnika bi se kaj rad vsedel na županski stol, pa je že vrag, da bi ga nobeden nič ne razumel, kadar bi «žlobudral» pri sejah. Tista napihnjena «golarjeva žaba» bi tudi rada svojo osebo zamenjala za župana, pa je tudi preveč slame v glavi in se zna ravno komaj podkrižati. Ali prav dobro vemo, kdo bode župan. Ako dobe klerikalci zopet večino v občinskem odboru, sedel bode še voča Smovec za dva pebarja krompirja v sramoto medvodski občini na županskem stolu, ako pa klerikalci ne bodo v večini, pa take žabe, kakor so Golar, Žlobudra ali Godlja še v poštev ne pridejo.

— Ključarja Kozuha (Kopača) z Ladije bi klerikalci radi odvrgli od ključarstva. In zakaj? Zato, ker je pošten in ker je vesten ključar, ki skrbi za pošteno opravljanje cerkvenega premoženja. Slabih lastnosti mu ne morejo očitati, le to jim diši, da bi denar zopet pobasali za škofove zavode, kakor so ga že. Pobirajo podpise proti kozuhu. Posebno se trudi po teh polih Golarjeva žaba in žlobudra iz Rakovnika. Kakšen je Golar, si lahko vsak predstavlja, ko je ta krščanski mož ob novem letu prigrmel nad gostaško v njegovi bajti, da mu je mogla nemudoma plačati 9 gl., ceravno je obrok šele v sv. Jurju. Seveda mu je sirota dala in potem je morala prositi po hišah, da so imeli doma kaj jesti. Taki ljudje si upajo podpise pobirati proti poštenim možem. Žlobudra na Rakovniku bi bolj pametno storil, ako bi kaj drugega pobiral, da bi plačal svoje dolgove, da bi ne bil čez glavo v «pufu».

— Kaplan Brajc zopet nekaj išče. Pozabil je, da so ljudje vpili nanj: Proč z Brajcem! Začel je zopet agitirati za volitve. Ako pride v kako pošteno hišo, mu naj vsak pokaže vrata, kakor se mu je zgodilo v hribih pri neki hiši. Kaj se bode mešala ta zgaga v naše zadeve. Če bi taki ljudje pri občini imeli kaj za govoriti, bi bilo jako žalostno.

— Pomarančar v Preski se malo boji, da bi ljudje ne volili z njim, ko bi tiščal Smovca. Zato pravi: «Veste, Smovec ne bode več župan, veste, ne bo več, ampak v odbor ga moramo voliti, veste v odbor.» To pa je gotovo, če pride Smovec v odbor, bode tudi za župana voljen. Pomarančar se le ljudem laže in jih hujska in drugače govori, kakor misli. Nekateri pametni možje pravijo: Mi Smovca ne bomo volili v nobenem razredu, kdor je pa neumen in zaslepljen, naj ga pa voli, bode pa videl potem, da bode še župan, če le pride v odbor. Mi tem možem pritrdimo in pravimo: «Volimo le take može, ki niso s Smovcem in Pomarančarjem in Brajcem». V občinskem odboru naj bodo taki, ki so vredni, da se jih voli. Sramota bi pa bila za vso medvodsko občino, če bi ji še županil kaznjenec — Smovec.

— Kakšen dobitnik ljudstva je Pomarančar, se lahko spozna iz tega, da je računal za pogreb Mariji Peterman iz Preske 500 K. Pomislite tisti, ki se vam Pomarančar zdi tak dobitnik, ali je to krščansko, tako računati za en pogreb.

— Škof bode vzel vsem ljudem njive in travnike okrog svoje graščine, ker bodo za svoje zavode vse sam prideloval. To bode zopet koristno za tiste, ki so imeli v najemu škofove njive in travnike. Čimdalje lepše sadove rode škofovi zavodi v Št. Vidu. Najprej so plačevali za zavode, sedaj se jim pa vzame svet. Tisti, ki bodete s tem oškodovani, primite Pomarančarja za njegovo baroko (ponarejene lase) in ga vprašajte, ali je to tista korist od škofovih zavodov, ki ste nam jo obetali?

— Mlekarna na Svetju se je zakasnela vsled tega, ker še niso postavljeni stroji. Druga dela so že vsa izvršena. O pričetku jemanja mleka se bode obvestilo že vse člane.

— Občni zbor kmetijske podružnice za Soro bode dne 6. januarja t. j. na praznik sv. 3 kraljev ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju.

Loške novice.

— Silvestrov večer škofjeloske Čitalnice še nobeno leto ni tako sijajno uspel kakor letošnji. Prebogati spored se je lepo in kar najtočneje razvil. Pod vodstvom sodnega adjunkta g. Oskarja Deva, ki je bil burno pozdravljen, je nastopilo približno 40 pevk in pevcev. Prožno in eksaktno so se izvajali tako mešani kakor tudi moški zbori. Osobito so ugajale od g. Deva harmonizirane narodne pesmi, ki se odlikujejo po lahkem, a zelo finem in nežnem slogu. Pozabiti ne smemo, da je tudi loški šramelj par točk prav izvrstno prednašal. Uprav. homeričen smeh je vzbudil nastop «hauptmana Gašperja in lepe Uršike iz Štajerske dežele». Uprizoritelji, na čelu jim akadem. slikar g. Grohar, so želi glasno pohvalo. V enodejanski burki «Radikalno ozdravljenje» se je odlikoval g. Kramer, vrlo mu je sekundirala gospodična Jesenkova. Tudi ostale vloge so se dobro obnesle. — Polnočni govor je krasno govoril predsednik čitalnice gospod dr. Zakrajšek. Po končanem govoru se je nudil občinstvu krasen prizor: «Tri packe» — živa podoba, obdana od svita bengaličnega ognja; za odrom pa je krasno zapel mešani zbor. Aranžiral je živo podobo gospod Grohar. Ura je odbila polnoči. Prijatelji in znanci so hiteli čestitat drug drugemu. Razvila se je kaj živahna prosta zabava. Mladina se je jela sukati.

— Tukajšnja moška in ženska podružnica «Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani» sta se združili v en skupen odbor. Na občnem zboru dne 22. decembra m. l. je bilo izvoljeno sledeče načelnštvo: prvomestnik g. Slavko Flis, učitelj; namestnik g. dr. Zakrajšek, zdravnik; zapisnikar g. Rafael Thaler, trgovec; namestnica gospa Ivanka Flis; blagajničarka gospodična Jerica Dolenc, njen namestnik g. Leo Lavrič, trgovec — vsi iz Škofje Loke. Kot zastopnika za vceliko skupščino sta bila izvoljena Jerica Dolenc in Slavko Flis. Število družbenikov v letu 1905 je bilo sledeče: 1 pokrovitelj, 18 ustanovnikov, 82 letnikov, 145 podpornikov, torej skupno 246 članov. Članarina je znašala 351 kron 20 vin., odkupnina od novolotnih daril 54 kron 40 h, skupaj 405 kron 60 vin. Družbinemu vodstvu v Ljubljani se je poslalo 382 K 60 vin., razni stroški znašajo 15

kron 67 vin., tako da znaša blagajniški ostankom koncem leta 1905 7 kron 33 vin.

Novice iz Mošenj.

— Program našega župnika za leto 1906. Spored za posvečevanje nedelj in praznikov je glasom oznanila v nedeljo 24. m. m. za prvi teden naslednji; pobiranje s pušico, darovanje za škofove zavode, pobiranje za mežnarja in nekaj za našega Janeza, namreč «ofer».

— Stari svetniki. Ljudstvo je že sito župnikovega izsesavanja. Ker on ve, da bode vse to neslo malo, je oznanil prodajo petih starih svetnikov iz cerkve, med katerimi je tudi sv. Miklavž. Naš «častiti» fajmster je namreč jezen nanj, ko mu ni prav nič prinesel. Da bode pa župnik za prodane svetnike ja več dobil, svetujemo, naj očka župan razpiše dražbo in naj povabi iz Ljubnega učitelja Markoska, ki je menda za to zelo sposoben, kakor smo brali v predzadnjem «Gorenjcu».

— Novi svetniki. Našemu Janezu diše baje kranjske klobase, zato si je omislil, da bo namesto sv. Miklavža in sv. Antona konkuriral s tem na Brezjah, kar menda tam dobro nese. Dober tek!

— Občinski bik. Trpin bi si rad napravil še enega bika. V to je ukazal občinskemu odboru, naj mu dovoli 800 K podpore, da bo imel bik ograjo. Da je naš «uzor-odbor» razen enega enoglasno prikimal, je samoobsebi razumljivo in to se menda na kolenih. Vrhutega bode naš župan gotovo, ko odšteje kronice, poljubil od knofov umazane roke. Tudi dober tek!

— Šele sedaj smo na jasnem, zakaj se je ob času volitev tako trudil, da je spravil v odbor kimovce prve kvalitete.

— Davkoplačevalci mošenjski dovoljujejo občinskemu odboru, da naredi na občinske stroške še eno tako ograjo, da bomo zapirali g. Janeza Trpinca, da se mu vsaj vsak dan 24 ur ohladi prevroča kri, ker s tem bomo ustregli tudi njegovemu očetu, ki bo potem vendar skrbi prost, kajti sedaj mora vedno paziti nanj, da se ne «izgubi».

— Veselo novo leto in v tem zopet kaj.

Dolenjske novice.

— Kaplana Lavriča je vzela noč. Piše se nam: V zadnjem času je bil večkrat videti v Novem mestu nekega kaplana, ki je že na vse zgodaj pil v obilni meri vino in sladki jeruš in ki se je zlasti v Jaksetovi gostilni v Kandiji — to je tam, kjer so tisti «žegnani gospodje» Štemburjeve rase baje prepovedali «Gorenjca» — večkrat v živinski pijanosti onemogel klical svojega patrona sv. Urha na pomoč v odrešenje. Ta kaplan je bil rdeč kakor rak in dobro rejen kakor pršutnik dva dni, preden ga zakoljejo, in čudno se nam je zdelo, na kateri «bolezn» pravzaprav boleha sveti mož doli v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji. Čuden bolnik to, kajti ne vemo, če je imel kaj časa za zdravniško vizito; vedno si ga namreč videl ali na cesti ali v gostilni, povsod pa navadno kakor rečeno «natikanega» čez mejo in mero. Meseča novembra je prišel škof pozno ponoči k nam in drugi dan v usmiljenki samostan,

kjer mu je predstavil župnik svoje «nunic». Le-tu sem ga je povabil škof poleg tistega strogo «katoliškega» župana, ki ga razni župniki kakor Peterlin, Nemanič, Porenta, Podboj in še več drugih tem podobnih «svetnikov» prav toplo priporočajo menda zato, ker imajo tam privilegij za «Narod», katerega po drugih gostilnah bojkotirajo. Škof pa ga je brzkone povabil zato, ker ga je tako junasko branil v kupeju, ko sta se s Štemburjem skupaj vozila iz Ljubljane v Novo mesto, in je med vožnjo neka mrcina napadla škofa, ne da bi ga njegov klerikalni zaveznik Štembur vsaj toliko branil, kolikor to zahteva «bon ton» vsacega olikanega človeka. Kaj je Tone povedal kaplaru Lavriču v Šmihelu, o tem naša kronika molči, toliko pa nam je znano, da je Lavriča takoj na to, ko ga je potem škof obiskal se sam v bolnici, «vzela» črna noč. Zdaj igra svoj «Buzaro» — na to je namreč imel «sarf» v Zürich — v Švici in brzkone že tudi kje v New-Yorku, kjer ga ne zaloti policijska tiralnica tiste blažene avstrijske vlade, ki se igra slepe miši z ljudmi žegnanih kosti. Ta nečuvčen škandalozni slučaj je odprl tudi našemu ljudstvu oči, prosimo le še malo potrpljenja in «Slovenec» bo zvedel, kako Dolenjci «govore», če ni zraven kacega fanatičnega Štamcarja in več drugih slinih gimpeljnov.

Tedenski politični pregled.

Zunanji minister grof Goluchowski bo menda odstopil radi neke privatne afere, ki se je dogodila v Budimpešti. Kot njegov naslednik se imenuje sedanji državni finančni minister Burian.

Priprave za volilno reformo v ministru naglo napredujejo. V kratkem se začne dogovori z zastopniki posameznih dežel, strank in narodnosti.

Velik škandal se je pripetil v Debrecinu na Ogrskem. Vlada je imenovala za Debrecin novega nadžupana Kovacza, ki je seveda vladen mož. Pa Debrecin je med vsemi ogrskimi mesti najbolj madjarsko mesto. Ko se je Kovacz pripeljal v Debrecin, ga je nešteta množica na kolodvoru sprejela s klici «Ubijte lopova!», podrla ga na tla, na pol ubitega dvignila na mrtvaški voz in ga v triumfu peljala v mesto. Policije pri tem dogodku ni bilo nikjer, dala si je dopust in ni zganila s prstom, da bi rešila Kovacza iz pesti podivjane množice. Ali se bodo vendar vladi odprle oči, da uvidi, da jadra državna ladja v propad?

Rusija. V Petrogradu so minulo nedeljo zaprli mnogo oseb in preiskali mnogo hiš. Poostriili so vojaške odrede. Policija trdi, da izbruhne v kratkem velik, dobro pripravljen upor. — Stavka se je popolnoma ponesrečila. Mnogo tovarnarjev je zaprlo tovarne in zapustilo Rusijo.

Novičar.

Vabilo na naročbo. P. n. naročnike, ki nam še niso poslali naročnine za tekoče leto, uljudno prosimo, da to store čimprej, da jim jim redno pošiljanje lista na pretrga.

Osebnosti. Deželnovladni koncipist Fran Vlček je prestavljen od okrajnega glavarstva v Kranju k onemu v Postojino, deželnovladni konceptni praktikant Gordon Ko-

čevnar pl. Kondenheim pa od deželne vlade k okrajnemu glavarstvu v Kranju.

Pri včerajšnji dopolnilni deželnozbornski volitvi v ribniško-kočevskem okraju je bil izvoljen kandidat klerikalcev Franc Šuklje. Dobil je 1063 glasov, **kandidat neodvisnih kmetov Franc Drobnič pa 807 glasov.** Šuklje je dobil torej samo 265 glasov več kakor Drobnič. Živeli, neodvisni kmetje!

Zavrtna pritožba v vodovodni zadevi.

V sredo, dne 3. t. m. se je na Dunaju, pred upravnim sodiščem, obravnavalo o pritožbi g. Tomaža Pavšlarja zoper razsodbo poljedelskega ministrstva glede vodovoda za Kranj in okolico. Upravno sodišče je seveda **zavrnilo** Pavšlarjevo pritožbo. Tako je tudi v zadnji instanci rečeno preporno vprašanje, radi katerega se je svoj čas po nepotrebnem delalo toliko vode.

Kot zastopniki v obrtno-nadaljevalnih šolah so izvoljeni gg.: za Kranj Lovrenc Rebolj, kroj. mojster v Kranju; za Škofjo Loko: Niko Lenček, notar v Škofji Loki; za Trzič: Fran Deu, strojar v Trziču; za Št. Vid pri Ljubljani: Simon Juvan, krojač v Št. Vidu; za Kamnik: Anton Stadler, klepar v Kamniku; za Radovljico: Ivan Sartori, ključavničarski mojster v Radovljici; za Bled: Ivan Rus, trgovec na Bledu.

Silvestrov večer naše narodne čitalnice je bil eden onih redkih prireditelj, ki se izvrše gladko, ne da bi se izdatno občutila teža prisiljenega približanja različnih slojev. Trdi, oficijelni pokloni in oni izrazi na obrazilih: jaz sem jaz; — ne dotikaj se me! — ki so se pri nas že malone udomačili, izginjajo in začutili smo sveži, a topli dih. Polnočni govor g. predsednika smatramo za novi program in pozdravljamo ga prav iskreno. Menda se v čitalniških prostorih še ni čula beseda toliko demokratskega razmaha. Vendar enkrat . . . Glavna točka tega večera je bila Bissonova burka: Dobri sodnik. Glede kakovosti takih iger bi se dalo kaj reči in mi bi se drznili celo svetovati, da naj bo s tem Bissona dovolj, vsaj veljajo njegove burke celo na Francoskem za zelo drzne, a outrance. Sladkarija za razvajene želodce. V tej burki obdelava francoske sodnike — rekli bi — s krvavo ironijo, ko bi bila stvar globokeje zasnovana. Sodnik Leplantois je v svetu ženstva pravi sladkosnedež, dasi zanemarja svojo ženo, a v svojem poklicu puhloglavec, se vzdržuje na svojem stolcu le s svojo krutostjo, da izkaže čimveč zločinov, pa najsibode na popolnoma nedolžnih žrtvah. S pomočjo igralke Luce de Perpignan sklenejo: namišljena zločinca Duvigneul in Lajounette, sodnikova soproga Laurence, tašča Pigeon in tajnik Bluteau zaroto, da korenito ozdravijo zdravnika. Past se nastavi. Sodnik se dogovori z igralko Luce de Perpignan, da napravita skupno izlet v okolico Pariza. Perpignan, ki stoji v zvezi z zarotniki, igra izborna svojo vlogo. Zarotniki si najmo hotel za par ur, v kateri se za par dni naselita Leplantois in Perpignan. Ko ta dva dospeta tjakaj, igrajo zarotniki vpričo njiju uslužbenca, oziroma lastnike hotela. Razvijajo se zelo komični prizori in konečno se sodnik, ko izprevidi, da je v pasti, uda in odpove svoji službi. — Luce de Perpignan ni sicer velika, pač pa težka vloga. Gospa Valenčičeva jo je igrala premišljeno, ali vendar z neko posebno

vervo. To daleko ni več diletantstvo, temveč prava umetnost. Takih moči nimajo niti boljši odri. Vloga Laurence je samanasebi premalo markantna in vidi se ji, da izpolnjuje le potrebno odprtino; ravnotako ona tašča Pigeon. Ali kljub temu sta se gospici Orehkova in Mayrjeva zavzeli z vso ljubeznijo teh vlog. Obe sta pokazali lep napredek; gospici Mayrjevi pa izrekamo še posebno zahvalo, da se ne straši vlog starejših mamic. O režiserju g. R. je sodba že davno enoglasna, da je ni zlepa vloge, ki bi jej ne bil kos. Ta gospod ima rutino, dasi potrese rad ponekod malo preveč šminke. Za vlogo Leplantoisa nimamo boljše moči. Bluteau je ena najboljših vlog g. Novaka. Lepo nadarjenost kaže g. Depoli. G. Marmolja je kot novinec vršil svojo vlogo povoljno. Naj pomni: najprej je treba studirati značaj vloge, v drugi vrsti šele besedilo. G. Brillu kot Bobin in g. Sedej kot Teodor sta pokazala, da bosta prav porabni moči za naš oder. Ostale majhne vloge so bile povoljne. — Konečno omenjamo še lepih toalet in igri primerne scenerije. — Vse to je rezultat resne volje, od občinstva pa pričakujemo, da ta trud upošteva, posebno pa, ker si izvršujoči člani nalagajo to breme prostovoljno in drugim v zabavo. — Vse v vsem: Bil je lep večer, poln svežega, odkritega veselja in vse to kaže, da plovemo v Kranju boljšim časom nasproti.

Tiskarska dela se podražje. Kakor smo že poročali, je grozil v celi Avstriji štrajk tiskarskih pomočnikov. Ali doseglo se je novo sporazumljenje med gospodarji in delavci, po katerem se delavcem čas skrajša in tudi plače se izdatno izboljšajo. Ravno tako se tudi papir vedno podražuje. Vsled tega je društvo posestnikov tiskarn na Kranjskem sklenilo, da bodo vsi tiskarski izdelki za 15% dražji. Naročnice «Gorenjcu» letos nismo povisali, in upamo, da bodo vsaj naročniki «Gorenjčevi» upoštevali to dejstvo in pridno agitirali za razširjenje lista.

Meščanska godba v Kranju priredi ob 7. uri zvečer na praznik sv. treh kraljev koncert v gostilni g. Petra Moyrja.

Ljudsko predavanje v Kranju, ki bi se imelo vršiti včeraj, se vrši prihodajo nedeljo dne 7. t. m. ob polpetih popoldne v fizikalni dvorani tukajšnje gimnazije. Predava prof. dr. Vladimir Herle «O kemiji».

Narodna čitalnica v Kranju. Burka „Dobri sodnik“ se predstavlja kot ljudska predstava v nedeljo 14. t. m. popoldan ob 4. uri. Vstopnina 60 vinarjev za osebo. Dijaki 30 v. — V postu se predstavljajo «Rokovnjači», narodna igra v petih dejanjih s petjem — **na korist tukajšnje dijaške kuhinje.** Poleg te igre se vprižori velika Ganghoferjeva drama «Valenska svatba». — R.

Občni zbor društva «Mali turisti» se vrši dne 8. januarja ob polosmih zvečer v hotelu «Nova pošta».

X. redni letni občni zbor telovadnega društva «Gorenjski Sokol» se vrši v petek, dne 7. januarja 1906 z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor br. staroste. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo načelnikovo. 5. Volitev dveh pregledovalcev računov. 6. Volitev novega odbora. 7. Volitev odposlancev na zaveznik občni zbor. 8. Slučajnosti. (Prosta zabava). Občni zbor se vrši, kakor vsako leto v gostilni br. Petra Mayrja točno ob poldevetih zvečer. Pričakovati je običajne mnogoštevilne udeležbe.

Veselica se vrši jutri v soboto, dne 6. januarja t. l. v prostorih gosp. I. Zakotnika na Trati pri Škofji Loki. Spored: «Botra Njerga». Predpusna burka v enem dejanju. Srečkanje. — Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 20 vin.

Kup iz Založ pri Podnartu je pretefene dni ujel na past 9 kg težkega divjega mačka, kateri mu je hodil vedno morit kokoši. Ujel je to redko žival na svojem skednju na malo past, katero pa je maček nesel četr ure daleč v gozd. Kup je šel po sledu ter ga dobil v gozdu pod skalami. Taka žival, ki je pri nas redek slučaj, je jako nevarna, vendar jo je ubil s sekuro.

Družba sv. Cirila in Metoda je po gg. bratih Perdanih prejela zadnje decembrove dneve 2000 kron kakor prisp vek od prodanih vžigalic za drugo polletje 1905. Netite, Slovenci, ogenj iz teh vžigalic — naši družbi je to naroden ogenj. V Ljubljani, dne 30. decembra 1905.

Vodstve družbe
sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici je poslala kot odkupnino od novoletnih voščil znesek 23 kron. Vse to po inicijativi izvrstno delujoče prvomestnice gospe svetnik Višnikarjeve. Darovale so p. n. rodbine in gg.: župan Klunova, Picikova, dr. Schifferjeva, Murgelina, notar Gruntarjeva, svetnik Višnikarjeva, Toporiševa, Mejačeva, Trepečnikova, Podboj-Cenetova, Fabianova, Koblerjeva, Tomšičeva, Jaklinova, Staretova, Ivan Rusova, Spendetova, ga. Klementina Pauserjeva, dekan Dolinar, kapelan Plahutnik in stud. med. Klun. Ta podružnica je vzor vsem našim speciim podružnicam. Poslala je namreč tekom 1905 leta nad 800 kron naši družbi. V Ljubljani, dne 30. decembra 1905.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju so dosli od 30. septembra do 31. decembra 1905 sledeči darovi, oziroma prispevki: Prof. kolegij na izletu v Podbrezjah 34 10 K, kazenska zadeva Fr. Jezeršek - A. Zebre 10 K (sodn. adj. Antloga), profesorski kolegij za oktober 12 kron, ravnatelj dr. I. Gnidovec 10 kron, Ant. Gabrijelčič, gostilničar na Brezjah, 5 K, nadinženir Fr. Žužek v Ljubljani 10 kron, mesto venca na krsto pok. gospe Matajčeve, Bog. Krenner in Kosez letni prispevek 10 kron, pri solski komisiji v Žabnici 26 K darovali člani komisije, krajnega solskega sveta, zastopniki občine Stara Loka za županom Fr. Dolencem (nabral g. Logondor), kaz. zadeva I. Miller - T. Kalinšek 5 K (sodn. adj. Antloga), inženir V. Pollak v Trziču 30 kron, Fr. Kovarič, poslovodja v Kranju, od prvega dobitka na kegjišču 10 kron in 1 krono napitnine, mestna občina Škofja Loka 50 kron, kranjski meščani za več mesecev skupaj 547 20 K, župniki V. Aljančič na Dobravi 10 K, L. Čebasek na Trati 10 K in J. Ramoveš v Poljanah 50 K, K. Ekel, dež. vladni tajnik v Kranju 20 kron, E. Kavčič, trgovec v Ljubljani 10 kron kot del dobljene stave, izkane v «Slov. Narodu», z dne 14. okt. 1905, kazenska poravnava Nadžar-Gros 10 K (po dr. Kušarju), stavbeni svetnik Klinar v Hakoveci na komisiji 5 K (izročil nadinženir Bloudek), volilo dne 4. aprila 1905 v Št. Vidu pri Zatičini umrlega vpokoj. župnika Al. Jerše 43 62 K (izročil po dr. Pernetu župnik J. Videgar v Št. Vidu), kaz. por. I. Ropret - Al. Grilec 10 K (po dr. Stempiharju), R. Kokalj, zastopnik Dunava v Kranju 10 K. Konec prih.

Gospodarcvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 2. t. m. Prignalo se je 155 glav goveje živine, 5 telet, 65 prašičev. — koz, — ovac, — buš. 50 kg pšenice K 9.—, prosa K 8 50, rž, K 7 50, ovska K 8 25, ajde K 7 50, fižol, ribničan K 13.—, koks K 14.—.

Dobavni razpis. V našem listu naznanjena ponudbena razprava za dobavo hrastovih ali bukovih železničnih pragov na borzi v Bruslju se bo vršila dne 10. januarja 1906 ob 12. uri popoldne. Tozadevni pogojni zvezek št. 186 je v avstrijskem trgovskem muzeju na Dunaju na vpogled.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministerstvo naznanja trgovski in obrtniški zbor-

nici v Ljubljani, da se bo dne 10. januarja 1906 ob 12. uri popoldne vršila na borzi v Bruslju ponudbena razprava za dobavo hrastovega lesa. Tozadevni pogojni zvezek št. 179 je v avstrijskem trgovskem muzeju na Dunaju na vpogled.

Loterijska srečka dne 30. decembra t. l.
Gradec: 78 11 12 33 60

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Naznanilo.

Podpisana naznanjava, da sva s 1. januarjem prevzela

tovarniško restavracijo v Goričanah pri Medvodah preje g. Kolenc.

Zagotavljajoča postreči p. t. goste z najboljšim dolenjskim in drugim vinom, pivom in svežimi jedili, prosiva za mnogobrojen obisk ter se priporočava

z odličnim spoštovanjem
227—1 **Anton in Ana Kummer.**

Stanovanje

z dvema ali pa štirimi sobami, kuhinjo in drugimi pritliklinami se takoj odda v najem.

Naslov pove upravnistvo «Gorenjca». 226—1

Prostovoljno razprodajo

225—1

napravi

E. Brandt, Kranj

dne 8. t. m.

Obenem naznanja, da se preseli v hišo št. 45, kjer bode zanaprej v večjem obsegu izdeloval samo tovarniško blago.

Tovarna čokoladnih in orientalskih slaštic

Emil Brandt v Kranju

priporoča svoje izborno blago.

1 karton (140 kom.) različno fino pecivo à 2 vin., prekupevalci 2 kroni, zasebniki K 2 50.

Razposilja se z obratno pošto. 224—1

Anton Ebner

brivec in lasničar v Kranju

priporoča sl. občinstvu svoj

moderni zdravstveni brivski salon.

Izdeluje tudi vsakovrstne izdelke iz las, kakor: kite, frisure i. t. d. Tudi se priporoča za maskiranje pri gledaliških igran.

— Kupuje lase na drobno in debelo. Za mnogobrojni obisk in naročila se priporoča z velespoštovanjem

222—1

Anton Ebner

brivec in lasničar v Kranju.

Kovačnica z vodno silo

sredi desetih vasi

se da v najem. 216—5

Mnogo zaslužka si pridobi konjski kovač, vešč v izdelovanju in popravi kmetijskega orodja.

Vsled vodne sile je pripravna tudi za večje podjetje.

Pojasnila daje Josip Primožič, posestnik v Pristavi, pošta Trzič (Gorenjsko).

North British and Merkantile

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zatarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelji

na postopjih, premakljivom blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218—3

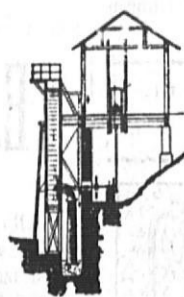
Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

G. Tönnies

104-83

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121 95

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

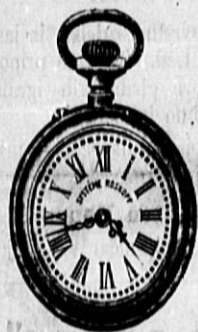
H SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfi-
nejših natančnih **švicarskih ur**, kakor
najbolj slovečih znamk Safhausen, O-
mega, Roskopf, Urania i. t. d.

**Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-
ki, verižice, uhani, prstani, obeski**
i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih
cenah. — **Dokaz, da je moje blago**
zares fino in ceno, je to, da ga raz-
pošiljam po celem svetu in imam od-
jemalec tudi urarje in zlatarje glav-
nih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštne
prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 502. Nikelnasta anker-
remontar-Roskopf, trpežno
kolesj., gld. 2-45, enaka iz
pravega srebra gld. 3-95
ista z dvojnati tršim sre-
brnim močnim pokrovom
gl. 6-50 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna cilin-
der-remontar, trpežno ko-
lesje in močni pokrovi, gld.
4-85, ista z dobrim anker-
kolesjem gld. 5-95 in naprej.

114-26

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni
trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna
trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušci g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

79-34

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstrani-
line, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka**
kakor tudi **zlata**, dalje **vrvnalnice** in
obturatorji se izvršujejo po **najnovjših**
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in **cementu** kakor tudi vse **zobozdrav-**
niške operacije izvršuje tu **specijalist.**
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

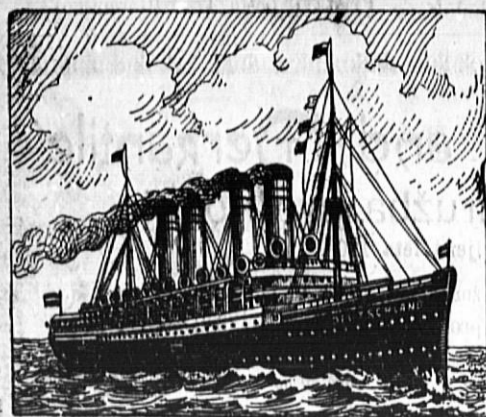
Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst **oblek za**
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek
in **ogrinjaj ter havelokov.** Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskega sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno inero se jamči. Specijalist
v izdelovanju **frakov** in **salonskih oblek.**
Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dež-**
niki in **solnčniki** najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 80-29

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima
je sigurnost vožnje najpopolnejša ter
zibanje parobroda skoraj popolnoma
preprečeno. Še več povedo številke ob-
sežnosti novih parnikov, kat era se ime-
nujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok,
53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi
25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Vožnja preko oceana**
traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz
Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg - Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./I. Aiserstrasse 7. II. 17.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umetnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane mesarije po dom. «Kodelač» v Grabnu.

Nadejaje se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z velecenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal

beležim z odličnim spostovanjem

Ivan Wohlgemuth

sedlar, pleskar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 172-12

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega in črnega vina, domače rakije, brinovca in finega olja po primerno nizkih cenah.

IVAN PUJMAN

189-11

vinogradnik in trgovec, Vodnjan-Dignano Istra (c. kr. državne železnice).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zidno omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteti: 108-79

valjični zastori (Rollbalken).

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za janje najokupripravljenih jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-62

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleniče (1 ducat) 5 K, 24 stekleniče (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleniče (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleniče (4 ducati) 16 K, 60 stekleniče (5 ducati) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastavalemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, tškemu dihanju, astmi, proti hodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 vin., 4 originalne steklenice 5 K 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 104, Slavonija.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

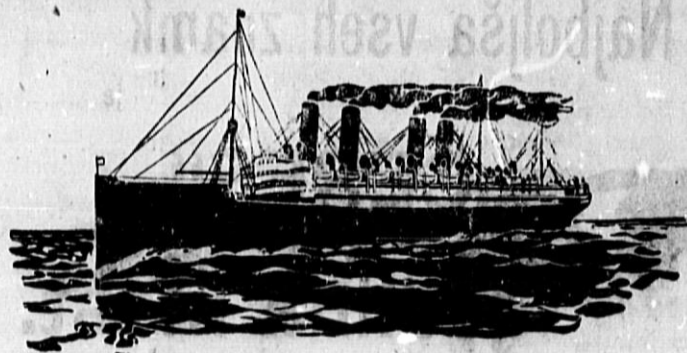
Odlikovan z zlato svečinjno in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-67

Večkrat premirano! Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-27

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriskih železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35 nasproti obceznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pjasnila točno in brezplačno. Postrezba pošena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdestona. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-10

Berite.

Pozor!

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteti: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Specijaliteti v nevestnih baiah. Veliki prostori, priključno in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

184-29

Pohištvo iz železa. otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Najboljša vseh znamk

je

„CERES“

jedilna mast.

Najboljša uporaba

pri peki, praznju in kuhi.

M. Patermann